

**Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника**

Навчально- науковий юридичний інститут

кафедра судочинства

Кульчак Л.С.

ВИКОНАВЧЕ ПРОВАДЖЕННЯ

**Методичні вказівки для підготовки
до семінарських занять і самостійної роботи студентів
денної форми навчання**

Івано-Франківськ, 2023 р.

Схвалено на засіданні кафедри судочинства Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол № ____ від ____ 2023 р.)

Схвалено на засіданні Науково-методичної ради Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол № ____ від ____ 2023 р.)

Кульчак Л.С. Виконавче провадження. Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять і самостійної роботи студентів денної навчання [текст] / Леся Степанівна Кульчак. – Івано-Франківськ: Навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2023. – 40 с.

Методичні вказівки розроблені на основі навчального плану навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника і призначені для студентів денної форми навчання для підготовки до семінарських занять і самостійної роботи з вибіркової дисципліни «Виконавче провадження»; до написання модульної контрольної роботи; складання заліку.

В методичних вказівках міститься: передмова, програма навчальної дисципліни; завдання до семінарських занять, які включають короткі методичні рекомендації, що полегшать підготовку до занять, перелік питань, які виносяться на обговорення на занятті, контрольні питання для перевірки знань, термінологічні і практичні завдання.

У передмові поданий перелік літератури, а також розширений перелік нормативно-правових актів станом на 01.02.2023 р.

Методичні вказівки призначені для студентів, аспірантів, викладачів.

© Кульчак Л.С., 2023 рік

© Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2023 рік

ПЕРЕДМОВА

Навчальна дисципліна «Виконавче провадження» є однією з вибіркових дисциплін, яка забезпечує поглиблене вивчення норм процесуальних галузей права та передбачає опанування загальних положень виконавчого провадження, структури органів та посадових осіб, які здійснюють примусове виконання рішень, прав та обов'язків учасників виконавчого провадження, вимог, які пред'являються до різних видів виконавчих документів; вивчення порядку та особливостей відкриття і здійснення виконавчого провадження, задоволення вимог стягувачів, звернення стягнення на майно, заробітну плату та інші доходи боржника, захисту прав стягувача, боржника та інших осіб у виконавчому провадженні.

Актуальність вивчення даної дисципліни зумовлена в першу чергу тим, що виконання рішень – важливий етап, без якого сам факт прийняття рішення втрачає сенс і значення, тому невиконання рішень ставить під загрозу мету здійснення правосуддя. Забезпечення захисту суб'єктивного права не обмежується прийняттям рішення і поширюється на процес його примусового виконання. Належний захист прав фізичних та юридичних осіб передбачає можливість примусового виконання у випадках відмови боржника від добровільного виконання рішення.

Під час творення в Україні правової держави у межах судової реформи робляться спроби оптимізувати механізм примусового виконання рішень судів та інших юрисдикційних органів. Стадія виконання рішень є лакмусовим папірцем дієвості механізму захисту прав осіб у державі, адже саме на цій стадії відбувається реальне поновлення порушених прав осіб. Україною на виконання вимог європейського співтовариства у 2016 р. зроблено перший крок на шляху до підвищення рівня виконуваності рішень юрисдикційних органів – на законодавчому рівні запроваджено інститут приватних виконавців.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є нормативно-правові акти, які регламентують питання примусового виконання судових рішень та рішень інших органів (посадових осіб).

Вибіркова дисципліна спрямована на формування у студентів правового світогляду та мислення, оволодіння студентами сучасними знаннями в галузі примусового виконання судових рішень та рішень інших органів (посадових осіб).

Основою підготовки до занять виступають нормативно-правові акти, навчальні підручники та посібники, які є загальними для всіх тем.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Про виконавче провадження: Закон України від 2 червня 2016 року № 1404-VIII // URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>.
3. Кодекс України з процедур банкрутства від 18 жовтня 2018 року № 2597-VIII URL: // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text>
4. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 01.07.2004 року № 1952-IV // URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1952-15>.
5. Про заставу: Закон України від 02.10.1992 року № 2654-XII // URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2654-12>
6. Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993 року № 3425-XII // URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3425-12>
7. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 02.06.2016 № 1403-VIII // URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1403-19>.
8. Про гарантії держави щодо виконання судових рішень: Закон України від 05.06.2012 № 4901-VI // URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4901-17>
9. Про затвердження Положення про автоматизовану систему виконавчого провадження: Наказ Міністерства юстиції України від 05.08.2016 № 2432/5 // URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1126-16.21>
10. Господарський процесуальний кодекс України: Закон від 06.11.1991 № 1798-XII // URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>.
11. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон від 06.07.2005 № 2747-IV // URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.
12. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон від 18.03.2004 № 1618-IV URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.

Допоміжна література:

1. Бонтлаб В. Новели правового регулювання виконання судових рішень у цивільному судочинстві України // Підприємництво, господарство, право. 2016. № 8. - С. 4–8.
2. Виконавче провадження: навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / уклад.: К.В. Гусаров, М. Є. Червинська, Л.М. Мазур та ін. – Х.: Право, 2017. – 186 с.
3. Венедіктова І.В., Завальна Ж.В. Про можливість застосування договірною регулювання відносин щодо добровільного виконання судових рішень // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Право». – 2017. – №. 23. – С. 109- 112.

4. Жукевич Т.В. Новели цивільного процесуального законодавства України щодо судового контролю за виконанням судових рішень // Форум права. – 2017. – С. 143.
5. Крупнова Л.В. Стан та проблеми адміністративно-правового регулювання виконавчого провадження в Україні //Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені ЕО Дідоренка. – 2016. – №. 4. – С. 125-131.
6. Логвиненко М.І., Дігтяр А.О. Інститут приватного виконання судових рішень: вітчизняний та світовий досвід //Форум права. – 2016. – №. 1. – С. 169–173. 22
7. Макушев П.В. Поняття та зміст адміністративно-правового статусу державного виконавця //Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені ЕО Дідоренка. – 2016. – №. 1. – С. 190-198.
8. Марченко М.Г., Шматко Є.В. Новації виконавчого провадження в Україні //Молодий вчений. – 2016. – №. 4. – С. 624-628.
9. Марченко М. Становлення приватного виконавця в Україні //Підприємництво, господарство і право. – 2016. – №. 4. – С. 25-29.
10. Масюк В.В. Виконавче провадження у схемах і таблицях: навч. посіб. / В.В. Масюк, М.Ю. Акулова. – Харків : Право, 2017. – 126 с.
11. Науково-практичний коментар Закону України «Про виконавче провадження». Станом на 5 квітня 2018 року. [текст] / практичний посібник – К. : Видавничий дім «Професіонал», 2018. – 424 с.
12. Тарасенко Н.Ю. Аналіз доцільності запровадження інституту приватного виконавця в Україні //Правові горизонти. – 2017. – №. 3. – С. 125-128.
13. Теремецький В.І., Крупнова Л.В. Застосування зарубіжного досвіду в сфері виконання юрисдикційних рішень в Україні //Судова апеляція. – 2016. – №. 4. – С. 38- 45.
14. Тодорошко Т.А., Палєєва Ю.С. Новели законодавства щодо вимог до приватних виконавців // Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. – 2017. – С. 138.
15. Шаповалова І. Юридико - психологічна характеристика професійної діяльності працівників органів державної виконавчої служби //Підприємництво, господарство і право. – 2016. – №. 4. – С. 67-72.
16. Щербак С.В. Взаємодія виконавця та працівників поліції у процесі виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб) // Цивільне право і процес. – 2017. – С. 55.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТА «ВИКОНАВЧЕ ПРОВАДЖЕННЯ»

Змістовий модуль 1.

Теоретико-правові основи виконавчого провадження

ТЕМА 1. Загальна характеристика виконавчого провадження

Історія становлення і розвитку законодавства про виконавче провадження в Україні та в зарубіжних країнах. Трансформація органів примусового виконання рішень в Україні.

Поняття, зміст та значення виконавчого провадження. Місце виконавчого провадження в системі галузей права та в системі правових засобів захисту.

Поняття і значення принципів виконавчого провадження. Система принципів виконавчого провадження. Зміст принципів виконавчого провадження.

Джерела виконавчого провадження: поняття, класифікація та види.

ТЕМА 2. Суб'єкти виконавчого провадження

Поняття суб'єктів виконавчого провадження. Класифікація суб'єктів виконавчого провадження та їх характеристика: органи і посадові особи державної виконавчої служби; учасники виконавчого провадження (сторони та їх представники, органи державної влади та місцевого самоврядування, прокурор, який представляє інтереси держави або особи); особи, які залучаються до проведення виконавчих дій (спеціалісти, перекладачі, поняті, зберігачі майна боржника, спеціалізовані організації, що здійснюють оцінку та реалізацію майна боржника).

Сторони виконавчого провадження, їх права та обов'язки. Представництво сторін у виконавчому провадженні. Особи, які не можуть бути представниками у виконавчому провадженні. Співучасть у виконавчому провадженні. Правонаступництво у виконавчому провадженні.

Правовий статус та умови участі у виконавчому провадженні: експерта, спеціаліста, перекладача, суб'єкта оціночної діяльності - суб'єкта господарювання. Залучення понять до провадження виконавчих дій.

Відводи державного виконавця, експерта, спеціаліста, перекладача.

Гарантії прав громадян та юридичних осіб у виконавчому провадженні, контроль та перевірка виконавчого провадження.

Взаємодія органів державної виконавчої служби з іншими органами державної влади та посадовими особами під час вчинення виконавчих дій.

Поняття і завдання державної виконавчої служби. Правова основа діяльності державної виконавчої служби. Органи державної виконавчої служби.

Правовий статус державних виконавців. Вимоги, що пред'являються до державних виконавців. Порядок призначення і звільнення державних виконавців. Контроль за діяльністю державних виконавців. Відповідальність державних виконавців. Заохочення за успіхи в роботі. Оскарження дій або бездіяльності державних виконавців.

Правовий захист державних виконавців. Соціально-побутове забезпечення державних виконавців. Державне страхування та відшкодування шкоди у разі смерті або каліцтва державного виконавця. Оплата праці державних виконавців. Фінансування і матеріальне забезпечення діяльності державних виконавців.

ТЕМА 3. Виконавчі документи

Поняття виконавчих документів та їх класифікація. Ієрархічна система рішень, що підлягають примусовому виконанню.

Рішення судових органів, що підлягають примусовому виконанню: класифікація та види.

Особливості виконання ухвал судів щодо забезпечення позовів, судових наказів.

Правові акти несудових державних юрисдикційних органів (посадових осіб) як підстава виконавчого провадження.

Рішення недержавних органів, що підлягають виконанню державною виконавчою службою.

ТЕМА 4. Підвідомчість виконавчих проваджень

Поняття та види підвідомчості у виконавчому провадженні. Зміна підвідомчості виконавчого провадження.

Порядок передачі матеріалів виконавчого провадження з одного органу державної виконавчої служби до іншого або виконавчої групи, від одного державного виконавця до іншого.

Виконання рішень іншими органами та установами.

Змістовий модуль 2.

Процедура здійснення виконавчого провадження

ТЕМА 5. Стадії виконавчого провадження

Початок примусового виконання рішення. Підстави для відкриття виконавчого провадження. Вимоги до виконавчого документа. Строки пред'явлення виконавчих документів до виконання. Рішення та ухвали, які підлягають негайному виконанню. Переривання строку давності пред'явлення виконавчого документа до виконання. Поновлення пропущеного строку для пред'явлення виконавчого документа до виконання.

Місце виконання рішення та час проведення виконавчих дій. Роз'яснення рішень, виконавчих документів, що підлягають примусовому виконанню.

Відкладення проведення виконавчих дій. Відстрочка або розстрочка виконання, встановлення чи зміна способу і порядку виконання рішення. Зупинення вчинення виконавчих дій: підстави та порядок. Строки зупинення вчинення виконавчих дій.

Розшук боржника, його майна. Розшук дитини за виконавчим документом про відібрання дитини.

Повернення виконавчого документа стягувачу. Повернення виконавчого документа до суду, який його видав.

Закінчення виконавчого провадження. Наслідки закінчення виконавчого провадження, повернення виконавчого документа. Відновлення виконавчого провадження.

ТЕМА 6. Заходи примусового виконання рішень

Поняття та класифікація заходів примусового виконання рішень. Звернення стягнення на кошти, цінні папери, інше майно (майнові права), корпоративні права, майнові права інтелектуальної власності, об'єкти інтелектуальної, творчої діяльності, інше майно (майнові права) боржника, у тому числі якщо вони перебувають в інших осіб або належать боржникові від інших осіб, або боржник володіє ними спільно з іншими особами.

Звернення стягнення на заробітну плату, пенсію, стипендію та інший дохід боржника.

Вилучення в боржника і передача стягувачу предметів, зазначених у рішенні.

Заборона боржнику розпоряджатися та/або користуватися майном, яке належить йому на праві власності, у тому числі коштами, або встановлення боржнику обов'язку користуватися таким майном на умовах, визначених виконавцем.

ТЕМА 7. Фінансування та розподіл стягнутих з боржника грошових сум

Кошти виконавчого провадження. Розмір та види витрат виконавчого провадження.

Виконавчий збір: поняття, розмір, особливості стягнення.

Додаткове авансування витрат виконавчого провадження. Облік сум на рахунках органів державної виконавчої служби та приватних виконавців.

Розподіл стягнутих з боржника грошових сум.

Черговість задоволення вимог стягувачів у разі недостатності стягнутої суми для задоволення вимог стягувачів. Порядок виплати стягнутих грошових сум.

ТЕМА 8. Особливості здійснення окремих виконавчих дій

Порядок звернення стягнення на майно боржника. Порядок звернення стягнення на кошти та інше майно боржника. Особливості звернення стягнення на кошти боржника в іноземній валюті та виконання рішень під час обчислення боргу в іноземній валюті. Звернення стягнення на об'єкти нерухомого майна фізичної особи. Звернення стягнення на заставлене майно. Особливості звернення стягнення на кошти та майно боржника – юридичної особи та фізичної особи – підприємця. Звернення стягнення на майно боржника, що перебуває в інших осіб. Порядок виявлення дебіторської заборгованості – юридичної особи, фізичної особи – підприємця. Майно на яке може бути звернено стягнення. Арешт і вилучення майна (коштів) боржника. Визначення вартості майна боржника. Оцінка майна боржника. Зберігання майна, на яке накладено арешт. Особливості зняття арешту з майна. Передача стягувачу предметів, зазначених у виконавчому документі. Реалізація майна, на яке звернено стягнення. Виконання рішення про конфіскацію майна. Звернення стягнення на заробітну плату, пенсію, стипендію та інші доходи боржника.

Виконання рішень немайнового характеру. Порядок виконання рішень, за якими боржник зобов'язаний вчинити певні дії або утриматися від їх вчинення. Виконання рішення про відібрання дитини. Виконання рішення про поновлення на роботі. Виконання рішення про виселення боржника. Виконання рішення про вселення стягувача.

ТЕМА 9. Особливості виконання рішень стосовно іноземців, осіб без громадянства та іноземних юридичних осіб

Провадження за участю іноземних осіб. Виконання рішень стосовно іноземців, осіб без громадянства та іноземних юридичних осіб.

Визнання та звернення до виконання рішення іноземного суду, що підлягає примусовому виконанню. Особливості визнання рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню.

Виконання рішень іноземних судів.

ТЕМА 10. Захист прав учасників виконавчого провадження при здійсненні виконавчих дій

Поняття та значення гарантій прав учасників виконавчого провадження. Оскарження рішень, дій або бездіяльності виконавців та посадових осіб органів державної виконавчої служби. Скарга у виконавчому провадженні.

Судовий контроль за виконанням судових рішень.

Відповідальність за невиконання рішення, що зобов'язує боржника вчинити певні дії, та рішення про поновлення на роботі. Відповідальність за невиконання законних вимог виконавця та порушення вимог законодавства про виконавче провадження.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 1

Тема: Загальна характеристика виконавчого провадження (2 год.)

Методичні рекомендації для підготовки до семінарського заняття

Гарантування державою захисту прав, свобод, інтересів громадян та юридичних осіб можна пов'язувати з виконанням судового рішення. Європейський суд з прав людини у своїх рішеннях неодноразово підкреслював функціональну та телеологічну єдність процесу вирішення спору та виконання судового рішення, ухваленого за результатами вирішення такого спору.

Вивчення даної теми слід розпочати з в'яснення того, що виконавче провадження є завершальною стадією судового провадження. Сам термін «виконавче провадження» існує давно. Він відомий історії правознавства багатьох країн світу. Цей термін вживається в усіх системах права, хоча його зміст в певній мірі змінювався із змінами економічних, політичних і культурних умов життя того чи іншого суспільства.

Юридична наука та спільнота оперує сьогодні такими термінами, поняттями та категоріями як «виконавче право», «виконавчий процес», «виконавча процедура» та «виконавче провадження». Студентам необхідно відмежовувати ці поняття та оперувати ними.

План семінару:

1. Поняття, зміст та значення виконавчого провадження.
2. Місце виконавчого провадження в системі галузей права та в системі правових засобів захисту.
3. Поняття і значення принципів виконавчого провадження.
4. Система принципів виконавчого провадження.
5. Зміст принципів виконавчого провадження.

Тематика повідомлень і рефератів

1. Наука цивільного виконавчого права: погляди науковців та практиків.
2. Історичний розвиток законодавства про виконавче провадження в Україні.
3. Предмет цивільного виконавчого права.
3. Метод цивільного виконавчого права.
4. Виконавче право як наука.
5. Виконавче право як навчальна дисципліна.
6. Виконавче право за кордоном.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

(будуть використовуватися у ході семінарського заняття під час опитування студентів)

1. *Визначте етапи та особливості розвитку теорії виконавчого провадження в Україні.*
2. *Що складає систему курсу виконавчого провадження України?*
3. *Розкрийте сутність методів науки виконавчого права України.*
4. *Охарактеризуйте визначення галузевої приналежності виконавчого права України.*
5. *Що становить предмет виконавчого права України?*
6. *Розкрийте сутність методів виконавчого права України?*
7. *Які особливості характерні для нормативно-правових актів, що регулюють відносини в сфері примусового виконання?*
8. *В чому полягає сутність системи законодавства про виконавче провадження?*
9. *Яке місце і роль посідають принципи у виконавчому праві України?*
10. *Охарактеризуйте загальні і спеціальні принципи виконавчого права України.*

11. Яке місце і роль посідає та відіграє виконавче право у системі юридичних наук?

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

(законспектувати у зошиті для підготовки до семінарських занять)

1. У формі таблиці проілюструвати:

1.1. Види засад виконавчого провадження.

1.2. Види методів виконавчого права.

1.3. Галузі юридичних наук, з якими співвідноситься виконавче провадження.

2. ТЕРМІНОЛОГІЧНЕ ЗАВДАННЯ (законспектувати у зошиті для підготовки до семінарських занять):

Виконавче право –

Виконавче провадження –

Виконавчий процес –

Принципи виконавчого провадження –

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 2

Тема: Суб'єкти виконавчого провадження (2 год.)

Методичні рекомендації для підготовки до семінарського заняття

Під час вивчення даної теми *слід звернути увагу на те*, що в юридичній літературі поняття «суб'єкти» і «учасники» виконавчого провадження не ототожнюються. Більше того, науковцями виокремлюється також поняття «суб'єкти виконавчого процесу».

Коло суб'єктів виконавчого провадження має певну специфіку. Так, у виконавчому провадженні немає позивача і відповідача, третіх осіб, які заявляють або не заявляють самостійних вимог на предмет спору, свідків та ін.

Кожна група суб'єктів, які беруть участь у виконавчому провадженні, наділяються специфічними та лише їм притаманними правами та обов'язками, і саме від того, наскільки ефективно врегульовано їх юридичний статус, залежить подальша можливість якісного та повного виконання рішення. Крім того, як свідчить практика, суперечливість норм та недосконалість чинного законодавства про виконавче провадження призводить до прийняття незаконних та необґрунтованих рішень органами примусового виконання, що в свою чергу, призводить до порушення прав, свобод та інтересів сторін та інших учасників виконавчого провадження.

План семінару:

1. Поняття суб'єктів виконавчого провадження.

2. Класифікація суб'єктів виконавчого провадження та їх характеристика: органи і посадові особи державної виконавчої служби; учасники виконавчого провадження (сторони та їх представники, органи державної влади та місцевого самоврядування, прокурор, який представляє інтереси держави або особи); особи, які залучаються до проведення виконавчих дій (спеціалісти, перекладачі, поняті, зберігачі майна боржника, спеціалізовані організації, що здійснюють оцінку та реалізацію майна боржника).

3. Сторони виконавчого провадження, їх права та обов'язки. Представництво сторін у виконавчому провадженні. Особи, які не можуть бути представниками у виконавчому провадженні.

4. Правовий статус та умови участі у виконавчому провадженні: експерта, спеціаліста, перекладача, суб'єкта оціночної діяльності - суб'єкта господарювання.

5. Залучення понять до провадження виконавчих дій.

6. Поняття і завдання державної виконавчої служби. Правова основа діяльності державної виконавчої служби. Органи державної виконавчої служби.

Тематика повідомлень і рефератів

1. Суб'єкти виконавчого процесу.
2. Система органів примусового виконання рішень.
3. Правовий статус приватних виконавців в Україні.
4. Гарантії незалежності державних виконавців.
5. Правовий статус працівників органів державної виконавчої служби.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

(будуть використовуватися у ході семінарського заняття під час опитування студентів)

1. Охарактеризуйте суб'єктів виконавчого правовідношення.
2. Яке місце і роль державного виконавця у виконавчому провадженні?
3. Яка роль суду у виконавчому правовідношенні?
4. Охарактеризуйте сторони виконавчого провадження.
5. Дайте загальну характеристику суб'єктивних прав і обов'язків сторін виконавчого провадження.
6. Які особи сприяють виконанню рішень юрисдикційних органів?

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

(законспектувати у зошиті для підготовки до семінарських занять)

1. Схематично зобразіть структуру органів ДВС.
2. В яких випадках участь понятих у виконавчому провадженні є обов'язковою?
3. Перелічіть основні права та обов'язки перекладача у виконавчому провадженні.
4. Назвіть обставини, наявність яких свідчить про те, що виконавець заявити самовідвід.
5. Вирішіть наступні правові ситуації:

5.1. 16-річний Травкін, оголошений органом опіки та піклування повністю дієздатним, звернувся до державного виконавця з виконавчим документом про присудження рішенням суду на його користь з комбінату «Борошно» 6000 грн. Державний виконавець Зотова відмовила йому у відкритті провадження, запропонувавши Травкіну прийти з кимось із батьків.

Оцініть дії державного виконавця. Чи можуть неповнолітні виступати у виконавчому провадженні самотійно?

5.2. Кутепов звернувся до суду з вимогою про стягнення з Ломова заборгованості за договором позики. За рішенням суду з Ломова на користь Кутепова підлягає стягненню 25 000 грн. На виконання рішення державний виконавець наклав арешт на автомобіль «Ока». Присутній при арешті майна Орлов, власник мережі магазинів «Авто+», оцінив автомобіль в 25 000 грн. Наступного дня після арешту автомобіля, Кутепов і Ломов уклали угоду про передачу Кутепову автомобіля у власність.

Визначте суб'єктів даного виконавчого провадження. Якими правами володіють сторони виконавчого провадження? Чи вправі Кутепов і Ломов укласти угоду? Як має розвиватися виконавче провадження надалі?

5.3. Блохін і Пуговкін рішенням суду присуджені до солідарної відповідальності перед Соколовим на суму 30 000 грн. Соколов, знаючи, що Блохін є більш платоспроможним, звернувся до суду із заявою про видачу одного виконавчого листа на всю суму, щоб пред'явити

його до стягнення з Блохіна. Суддя відмовив Соколову у видачі виконавчого документа на всю суму, пояснивши це тим, що Блохін і Пуговкін є співборжниками, і сума повинна бути стягнута з кожного з них в рівних частках або в тому розмірі, в якому забажає Соколов.

Яка роль суду у виконавчому провадженні? Оцініть правомірність дій Соколова і судді. Чи можлива співучасть у виконавчому провадженні? Який характер співучасті у виконавчому провадженні?

5.4. Рішенням суду Алмазова відновлена на роботі на посаді головного інженера - конструктора СКБ-31 ЦКБ «Технік» із стягненням заробітної плати за час вимушеного прогулу. Проте дане рішення не було виконано, оскільки з'ясувалося, що СКБ-31 ЦКБ «Технік» припинило свою діяльність, а на його базі створено НПКБ «Інженер».

Як бути з виконанням рішення суду у даній справі? Хто в зазначеній ситуації буде боржником?

5.5. У ході виконання рішення суду про відшкодування майнової шкоди з Уланова державний виконавець встановив, що боржник помер. Після його смерті залишилося майно та грошовий внесок на суму 100 000 грн.

Чи буде здійснюватися виконання зазначеного рішення? Чи зміниться ситуація, якщо з'ясується, що у боржника немає спадкоємців?

5.6. Розглядаючи справу про розірвання шлюбу між подружжям Красовими, суд вирішив передати їх сина Андрія батькові, тому що у нього з дитиною більш близькі стосунки. Красова оскаржила рішення в порядку апеляції. Красов звернувся до суду з клопотанням про звернення рішення до негайного виконання, яке було задоволено. Державний виконавець разом з Красовим прийшов у гуртожиток, де проживала Красова з дитиною і незважаючи на опір матері, відібрав хлопчика і передав його батькові.

Чи вправі був Красов вимагати негайного виконання? Чи дотриманий порядок виконання рішення про відібрання дитини? Хто повинен брати участь при виконанні таких рішень?

6. ТЕРМІНОЛОГІЧНЕ ЗАВДАННЯ (законспектувати у зошиті для підготовки до семінарських занять):

Боржник –

Виконавець –

Державний виконавець –

Експерт у виконавчому провадженні –

Перекладач у виконавчому провадженні –

Поняті у виконавчому провадженні –

Представництво у виконавчому провадженні –

Приватний виконавець –

Спеціаліст у виконавчому провадженні –

Сторони виконавчого провадження –

Стягувач –

Суб'єкт оціночної діяльності – суб'єкт господарювання –

Суб'єкти виконавчого провадження –

Учасники виконавчого провадження –

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 3

Тема: Виконавчі документи (2 год.)

Методичні рекомендації для підготовки до семінарського заняття

02 червня 2016 року прийнято новий Закон України «Про виконавче провадження». Статтею 3 Закону України «Про виконавче провадження» наведено перелік виконавчих

документів, на підставі яких здійснюється примусове виконання судових рішень та рішень інших органів (посадових осіб).

При підготовці до семінарського заняття, **особливу увагу студенти мають звернути** на статтю 4 Закону, якою передбачено вимоги до виконавчих документів, оскільки у разі невідповідності виконавчого документа вимогам, передбаченим цією статтею, стягувач має право звернутися до суду чи іншого органу (посадової особи), що видав виконавчий документ, щодо приведення його у відповідність із зазначеними вимогами.

При поверненні стягувачу виконавчого документа без прийняття до виконання стягувачу повертається сплачений ним авансовий внесок.

План семінару:

1. Поняття виконавчих документів та їх класифікація.
2. Рішення судових органів, що підлягають примусовому виконанню: класифікація та види.
3. Правові акти несудових державних юрисдикційних органів (посадових осіб) як підстава виконавчого провадження.

Тематика повідомлень і рефератів

1. Ухвали суду як виконавчі документи.
2. Рішення НБУ як виконавчі документи.
3. Ухвали суду про забезпечення позову, їх види та особливості: до питання виконавчих документів.
4. Виконавчі листи, їх види, структура та зміст.
5. Виконавчий напис нотаріуса.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

(будуть використовуватися у ході семінарського заняття під час опитування студентів)

1. *Розкрийте поняття та назвіть основні форми реалізації норм права у цивільному виконавчому провадженні.*
2. *Які рішення є підставами виконання, тобто, спонукальною причиною виконавчого провадження, але самі по собі не зумовлюють його відкриття?*
3. *Назвіть рішення, що є і підставою виконання, і виконавчими документами, тобто, документами, які можуть без додаткових документів стати підставою вирішення питання про відкриття виконавчого провадження.*
4. *Що складає матеріальний зміст рішень, ухвал і постанов у цивільних справах?*
5. *Що складає матеріальний зміст виконавчого напису нотаріуса, який підлягає примусовому виконанню?*
6. *Що складає матеріальний зміст рішення державних органів, прийняті з питань володіння і користування культовими будівлями та майном?*
7. *Які особливості змісту і форми виконавчого документа?*
8. *Які правові наслідки порушення вимог щодо форми та змісту виконавчого документа?*

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

(законспектувати у зошиті для підготовки до семінарських занять)

1. Складіть схему видів виконавчих документів.
2. Перелічіть законодавчі вимоги до виконавчих документів.
3. Вирішіть правові ситуації:
3.1. Громадянин Носов звернувся у відділ державної виконавчої служби за місцем проживання боржника із заявою і рішенням суду про вилучення у боржника і передачі йому

телевізора, зазначеного у рішенні. Державний виконавець відмовив у відкритті виконавчого провадження на тій підставі, що рішення суду не є виконавчим документом.

Як вирішити дану ситуацію? Чи є рішення суду виконавчим документом, який підлягає виконанню державною виконавчою службою?

3.2. У справі Сидорової Л.К. до Сидорова Т.Г. про стягнення аліментів на утримання дитини було видано виконавчий лист, підписаний секретарем суду.

Вкажіть, чи має даний виконавчий документ юридичну силу. Які вимоги пред'являються до виконавчого листа?

3.3. Зотова звернулася в державну виконавчу службу із заявою про видачу копії виконавчого документа. У своїй заяві вона вказала, що виконавчий лист був загублений разом з паспортом та іншими документами, про що Зотова повідомила в органи внутрішніх справ у той же день.

Чи підлягає задоволенню заява Зотової? Визначте порядок видачі дубліката виконавчого листа.

3.4. У державну виконавчу службу Кіровського району м. Донецька надійшов виконавчий лист, в якому не були вказані адреса і місце роботи боржника. Державний виконавець на цій підставі відмовив у відкритті виконавчого провадження.

Оцініть дії державного виконавця з точки зору закону.

3.5. Семенов звернувся до районного суду з позовом до свого сусіда Толкунова, який залишив відкритим водопровідний кран і затопив його квартиру, внаслідок цього були зіпсовані стеля і стіни.

За рішенням суду Толкунов зобов'язаний відшкодувати Семенову вартість ремонту в сумі 2500 грн. У зв'язку з тим, що Толкунов добровільно не виконав рішення, виникло питання про примусове його виконання.

Визначте порядок і строки здійснення примусового виконання рішення.

4. ТЕРМІНОЛОГІЧНЕ ЗАВДАННЯ (законспектувати у зошиті для підготовки до семінарських занять):

Виконавчий документ –

Виконавчий лист –

Посвідчення комісії по трудових спорах –

Постанова виконавця –

Постанова суду –

Постанова у справі про адміністративне правопорушення –

Рішення Європейського суду з прав людини –

Рішення суду –

Судовий наказ –

Ухвала суду –

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 4

Тема: Стадії виконавчого провадження (2 год.)

Методичні рекомендації для підготовки до семінарського заняття

При підготовці до семінарського заняття *студентам необхідно* розуміти, що виконавче провадження є сукупністю різноманітних виконавчих дій, процедур, які відбуваються плановірно і поступально. Виходячи із того, що виконавче провадження є процесуальною (процедурною) діяльністю, то її можна поділити на певні етапи - *стадії*.

Стадійність виконавчого процесу (виконавчого провадження) вважається найважливішою

для практиків, оскільки саме розгляд особливостей руху виконавчого процесу по стадіях дозволяє правильно використовувати заходи та засоби примусу, ефективно і економно здійснити виконавчі дії.

Закон не містить визначення поняття «стадія виконавчого провадження», проте, на основі аналізу чинного законодавства можна дійти висновку, що це – сукупність дій виконавця та інших учасників виконавчого провадження, що спрямовані на досягнення певної процесуальної мети. В найзагальнішому вигляді такою метою є своєчасне, повне і законне фактичне виконання вимог виконавчого документа. Стадії органічно зв'язані між собою і наступна починається тільки після закінчення попередньої. Безумовно, на кожній стадії можуть мати місце певні дії, які є випадковими щодо загальної мети виконавчого провадження.

На жаль, в юридичній літературі немає однастайності щодо визначення та окреслення системи стадій виконавчого провадження. Так, одні автори виділяють три стадії: відкриття виконавчого провадження і підготовка до безпосереднього виконання; здійснення виконавчого провадження; закінчення виконавчого провадження. Інші автори вважають, що виконавче провадження проходить по чотирьох стадіях: відкриття виконавчого провадження; підготовка до примусового виконання; вжиття заходів примусового виконання до боржника; закінчення виконавчого провадження.

План семінару:

1. Початок примусового виконання рішення. Підстави для відкриття виконавчого провадження.
2. Переривання строку давності пред'явлення виконавчого документа до виконання. Поновлення пропущеного строку для пред'явлення виконавчого документа до виконання.
3. Відкладення проведення виконавчих дій. Відстрочка або розстрочка виконання, встановлення чи зміна способу і порядку виконання рішення.
4. Зупинення вчинення виконавчих дій: підстави та порядок. Строки зупинення вчинення виконавчих дій.
5. Закінчення виконавчого провадження.

Тематика повідомлень і рефератів

1. Особливості відкладення проведення виконавчих дій.
2. Поняття та види стадій виконавчого провадження.
3. Особливості відновлення виконавчого провадження.
4. Строки здійснення виконавчих дій: теорія, законодавство і практика.
5. Поворот виконання: історія та сучасність законодавчого регулювання.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

(будуть використовуватися у ході семінарського заняття під час опитування студентів)

1. Охарактеризуйте правові підстави для звернення про виконання рішень юрисдикційних органів.
2. Що розуміється під стадією у виконавчому провадженні?
3. Які існують погляди науковців щодо системи стадій виконавчого провадження?
4. Назвіть підстави для стадії відкриття виконавчого провадження?
5. Що є підставами для відстрочки або розстрочки виконання, встановлення чи зміни способу і порядку виконання рішення?
6. Охарактеризуйте підстави та порядок відкладення провадження виконавчих дій.
7. В чому полягає процесуальний порядок зупинення виконавчого провадження?
8. Назвіть та охарактеризуйте обставини, що зумовлюють обов'язкове зупинення виконавчого провадження.
9. За яких умов виконавець має право самостійно зупинити виконавче провадження?

10. Охарактеризуйте правові підстави та порядок повернення виконавчого документа стягувачеві.

11. Назвіть правові підстави та порядок здійснення розшуку боржника, його майна та розшук дитини?

12. Що розуміється під стадією закінчення та відновлення виконавчого провадження?

13. Що таке поворот виконання?

14. Дайте правову характеристику місцю і часу здійснення виконавчих дій.

15. Які правові строки здійснення виконавчих дій?

16. Дайте правову оцінку виконавчому збору.

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

(законспектувати у зошиті для підготовки до семінарських занять)

1. Скласти проект постанови про відкриття виконавчого провадження.

2. Скласти проект постанови про повернення стягувачу виконавчого документа та авансового внеску.

3. Скласти проект постанови про закінчення виконавчого провадження.

4. Вирішіть правові ситуації:

4.1. Семенов звернувся до районного суду з позовом до свого сусіда Толкунова, який залишив відкритим водопровідний кран і затопив його квартиру, внаслідок цього були зіпсовані стеля і стіни.

За рішенням суду Толкунов зобов'язаний відшкодувати Семенову вартість ремонту в сумі 2500 грн. У зв'язку з тим, що Толкунов добровільно не виконав рішення, виникло питання про примусове його виконання.

Визначте порядок і строки здійснення примусового виконання рішення.

4.2. За заявою прокурора про стягнення з заводу «Точмаш» на користь Миколаєва 5000 грн. в рахунок відшкодування шкоди, заподіяної каліцтвом, державний виконавець у 5-ти денний термін виніс постанову про відкриття виконавчого провадження.

У постанові державний виконавець встановив п'ятиденний строк для добровільного виконання рішення. Копію постанови про відкриття провадження через день направив боржнику.

Надайте правову оцінку діям державного виконавця.

4.3. У державну виконавчу службу Кіровського району м. Донецька надійшов виконавчий лист, в якому не були вказані адреса і місце роботи боржника. Державний виконавець на цій підставі відмовив у відкритті виконавчого провадження.

Оцініть дії державного виконавця з точки зору закону.

5. ТЕРМІНОЛОГІЧНЕ ЗАВДАННЯ (законспектувати у зошиті для підготовки до семінарських занять):

Відкладення проведення виконавчих дій –

Відкриття виконавчого провадження –

Відстрочка виконання –

Закінчення виконавчого провадження –

Зупинення вчинення виконавчих дій –

Порядок виконання рішення –

Початок примусового виконання рішення –

Розстрочка виконання –

Спосіб виконання рішення –

Строки пред'явлення виконавчих документів до виконання –

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 5

Тема: Заходи примусового виконання рішень (2 год.)

Методичні рекомендації для підготовки до семінарського заняття

Примусове виконання рішень покладається на органи державної виконавчої служби (державних виконавців) та у передбачених цим Законом випадках на приватних виконавців, правовий статус та організація діяльності яких встановлюються Законом України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів».

Відповідно до Закону України «Про виконавче провадження» до примусових заходів виконання рішень відносяться:

- 1) звернення стягнення на кошти, цінні папери, інше майно (майнові права), корпоративні права, майнові права інтелектуальної власності, об'єкти інтелектуальної, творчої діяльності, інше майно (майнові права) боржника, у тому числі якщо вони перебувають в інших осіб або належать боржникові від інших осіб, або боржник володіє ними спільно з іншими особами;
- 2) звернення стягнення на заробітну плату, пенсію, стипендію та інший дохід боржника;
- 3) вилучення в боржника і передача стягувачу предметів, зазначених у рішенні;
- 4) заборона боржнику розпоряджатися та/або користуватися майном, яке належить йому на праві власності, у тому числі коштами, або встановлення боржнику обов'язку користуватися таким майном на умовах, визначених виконавцем;
- 5) інші заходи примусового характеру, передбачені Законом «Про виконавче провадження».

План семінару:

1. Поняття та класифікація заходів примусового виконання рішень.
2. Звернення стягнення на кошти, цінні папери, інше майно (майнові права), корпоративні права, майнові права інтелектуальної власності, об'єкти інтелектуальної, творчої діяльності, інше майно (майнові права) боржника, у тому числі якщо вони перебувають в інших осіб або належать боржникові від інших осіб, або боржник володіє ними спільно з іншими особами.
3. Звернення стягнення на заробітну плату, пенсію, стипендію та інший дохід боржника.

Тематика повідомлень і рефератів

1. Добровільне виконання рішень.
2. Отримання інформації про боржника і майно боржника.
3. Підстави для застосування заходів примусового виконання.
4. Особливості застосування засобів примусового виконання.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

(будуть використовуватися у ході семінарського заняття під час опитування студентів)

1. *Яке місце займає у виконавчому провадженні процес отримання інформації про боржника і майно боржника? Яка процедура отримання цієї інформації?*
2. *Які права має державний виконавець щодо отримання інформації про боржника і його майно?*
3. *Яку інформацію про боржника та його майно на практиці може отримати державний виконавець від: органів реєстрації прав; податкових органів; органів внутрішніх справ?*
4. *Розкрийте роль та місце інституту добровільного виконання рішень у виконавчому провадженні.*

5. Охарактеризуйте заходи примусового виконання рішень у виконавчому провадженні.
6. Яке існує співвідношення між заходами примусового виконання у виконавчому провадженні та цивільному законодавстві?
7. Які правові підстави для застосування заходів примусового виконання? Дайте визначення підстав застосування заходів примусового виконання.
8. Який існує зв'язок між застосуванням засобів примусового виконання та конкретним рішенням юрисдикційного органу, що підлягає виконанню?
9. Які способи примусового виконання застосовуються у майнових спорах?
10. Назвіть особливості застосування заходів примусового виконання.

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

(законспектувати у зошиті для підготовки до семінарських занять)

1. Підготуйте презентацію (основні тези, наукові підходи та законодавчі позиції) щодо заходів примусового виконання рішень.
2. Складіть схему заходів примусового виконання рішень.
3. Складіть порівняльну таблицю видів заходів примусового виконання рішень.

4. ТЕРМІНОЛОГІЧНЕ ЗАВДАННЯ *(законспектувати у зошиті для підготовки до семінарських занять):*

- Добровільне виконання рішень –
- Заходи примусового виконання рішень –
- Звернення стягнення на заробітну плату –
- Звернення стягнення на кошти, цінні папери, інше майно –

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 6

Тема: Фінансування та розподіл стягнутих з боржника грошових сум (2 год.)

Методичні рекомендації для підготовки до семінарського заняття

Студенти повинні розуміти та знати, що кошти виконавчого провадження складаються з:

- 1) виконавчого збору, стягнутого з боржника в порядку, встановленому статтею 27 Закону «Про виконавче провадження», або основної винагороди приватного виконавця;
- 2) авансового внеску стягувача;
- 3) стягнутих з боржника коштів на витрати виконавчого провадження.

Витрати органів державної виконавчої служби та приватного виконавця, пов'язані з організацією та проведенням виконавчих дій щодо забезпечення примусового виконання рішень, є витратами виконавчого провадження.

Витрати виконавчого провадження приватних виконавців здійснюються за рахунок авансового внеску стягувача, стягнутих з боржника коштів на витрати виконавчого провадження. Витрати виконавчого провадження можуть здійснюватися приватним виконавцем за рахунок власних коштів.

План семінару:

1. Кошти виконавчого провадження.
2. Розмір та види витрат виконавчого провадження.
3. Виконавчий збір: поняття, розмір, особливості стягнення.

4. Додаткове авансування витрат виконавчого провадження.
5. Облік сум на рахунках органів державної виконавчої служби та приватних виконавців.
6. Розподіл стягнутих з боржника грошових сум.

Тематика повідомлень і рефератів

1. Витрати на здійснення виконавчих дій.
2. Розподіл стягнутих грошових сум і черговість задоволення вимог стягувачів.
3. Винагорода виконавця.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

(будуть використовуватися у ході семінарського заняття під час опитування студентів)

1. Назвіть гарантії прав і соціального захисту державного виконавця.
2. З чого складається заробітна плата працівника державної виконавчої служби?
3. Як виплачується надбавка державному виконавцю за вислугу років?
4. Які особливості заохочення за успіхи в роботі державного виконавця?
5. Який порядок обов'язкового державного страхування державних виконавців?
6. Як здійснюється фінансове та матеріально-технічне забезпечення працівників органів

ДВС?

ТЕРМІНОЛОГІЧНЕ ЗАВДАННЯ (законспектувати у зошиті для підготовки до семінарських занять):

- Авансовий внесок стягувача –
- Виконавчий збір –
- Витрати виконавчого провадження –
- Кошти виконавчого провадження –

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

(законспектувати у зошиті для підготовки до семінарських занять)

1. Складіть схему складу коштів виконавчого провадження.
2. Складіть таблицю черговості задоволення вимог стягувачів у разі недостатності стягнутої суми.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 7

Тема: Особливості здійснення окремих виконавчих дій (2 год.)

пов'язані з примусовим виконанням рішень є актуальними як для науки, так і практики, оскільки пов'язані із реалізацією конституційного права особи на захист та відновлення порушених прав, свобод та законних інтересів як фізичних, так і юридичних осіб та держави.

Студенти повинні знати, що звернення стягнення на майно боржника шляхом накладення арешту на майно і його реалізації теоретично є одним з найефективніших заходів примусового виконання. Цей захід набуває все більшого застосування в практиці виконавців.

Звернення стягнення на майно боржника є одним із заходів примусового виконання рішень і його слід розглядати як комплекс послідовно вчинюваних процесуальних дій виконавців зі специфічними правовідносинами, властивими лише виконавчому провадженню. Черговість стягнення майна, є механізмом убезпечення боржника від можливих зловживань з боку третіх осіб, однак у той же час така черговість направлена на реальне задоволення законних вимог стягувачів, що відповідає основним принципам виконавчого провадження – найшвидшому та повному виконанню.

Досить важливою процесуальною дією є виявлення майна боржника, яка, по-перше, визначить подальші можливості для повноцінного виконання судового рішення, а по-друге, дасть змогу визначити реальний майновий стан особи боржника з метою гарантування захисту його прав та виконання обов'язків, а також забезпечить права стягувача.

Ключовою процедурою є також й арешт майна боржника, тобто фактичне обмеження здатності майна та майнових прав бути об'єктом цивільного чи господарського обігу, а також виступати предметом у різних договірних відносинах. Необхідність арешту майна обумовлена тим, що, по-перше, боржник буде позбавлений можливості здійснити відчуження належного йому майна задля уникнення його продажу в інтересах стягувача; по-друге, значно збільшуються шанси щодо належного повідомлення боржника про відкрите щодо нього виконавче провадження, а отже й забезпечення прав боржника на оскарження дій державного виконавця щодо відкриття виконавчого провадження та накладення арешту на його майно; по-третє, стягувач отримує реальну можливість задовольнити свої законні вимоги в достатньо короткий час.

Важливість процедури опису майна витікає з таких причин: по-перше, під час опису відбувається фактичне встановлення якісних, кількісних характеристик майна та майнових прав, а також просторове місцезнаходження такого майна; по-друге, залучення додаткових осіб (свідків, понятих) при проведенні опису суттєво підвищують законність виконавчих дій та їх об'єктивність, створюючи належні умови для ефективно оцінки такого майна та його реалізації. Саме тому опис майна вбачається важливим кроком, але разом із тим і процедурно складним, оскільки виконавець повинен максимально дотримуватися об'єктивності і законності для уникнення ситуації, коли треті особи подають до суду подання щодо вилучення тих чи інших речей з опису. Опис майна на стадії звернення стягнення на нього забезпечує принцип реальності виконання судових рішень та втілює в собі один із механізмів гарантії прав як стягувача, так і боржника.

Аналіз процедури вилучення майна боржника як заходу, направлено на створення передумов для його належного збереження у первісному стані та своєчасної реалізації у межах процедур виконавчого провадження, дає всі підстави стверджувати про таке. По-перше, важливим аспектом є досягнення спільної згоди стягувача, боржника та виконавця щодо вибору особи зберігача, що дасть змогу застерегти прояви корупції та зловживання. По-друге, при передачі речі на зберігання відбувається втрата боржником контролю над нею, а відповідальність за збереження цінності речі переходить на зберігача. По-третє, зберігач уповноважений на управління речами, переданими на зберігання з метою збереження ними тих властивостей та тієї цінності, що була визначена при описі.

Сучасний порядок реалізації арештованого майна боржника є відносно новим, у зв'язку із чим ще досить рано говорити про його досконалість або безперспективність. Система реалізації майна боржника за допомогою електронних ресурсів на цей час повністю позбавлена корупційних ризиків та непрозорих й неконкурентних дій її учасників. Однак й до цього часу залишається проблемним питання належного оформлення результатів проведених торгів та можливість на підставі вказаних документів оформити право власності на придбаний об'єкт. Під час реалізації арештованого майна класичні правовідносини «покупець-продавець» трансформуються, зважаючи на примусовий характер такого продажу. У цьому випадку виконавці разом із організатором публічних торгів виступають як особи, що створюють передумови для здійснення такого продажу, проте в жодному випадку не набувають статусу продавця такого майна.

План семінару:

1. Порядок звернення стягнення на кошти та інше майно боржника.
2. Особливості звернення стягнення на кошти боржника в іноземній валюті та виконання рішень під час обчислення боргу в іноземній валюті.
3. Звернення стягнення на об'єкти нерухомого майна фізичної особи.
4. Звернення стягнення на заставлене майно.

5. Особливості звернення стягнення на кошти та майно боржника – юридичної особи та фізичної особи – підприємця.

6. Порядок виконання рішень, за якими боржник зобов'язаний вчинити певні дії або утриматися від їх вчинення.

7. Виконання рішення про відібрання дитини.

8. Виконання рішення про поновлення на роботі.

Тематика повідомлень і рефератів

1. Особливості примусової реалізації рухомого майна боржника.

2. Опис майна боржника.

3. Оцінка майна боржника.

4. Особливості та порядок зберігання арештованого майна боржника.

5. Виконання рішень за речовими зобов'язаннями.

6. Виконання рішення про примусовий обмін.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

(будуть використовуватися у ході семінарського заняття під час опитування студентів)

1. *В чому полягає сутність арешту майна боржника у виконавчому провадженні?*

2. *Які особливості звернення стягнення на майно залежно від того, хто є боржником: фізична чи юридична особа?*

3. *Який порядок вилучення та зберігання арештованого майна?*

4. *В чому полягає особливість правових засобів: оголошення заборони розпорядження майном і обмеження в користуванні майном?*

5. *Назвіть шляхи накладення арешту на майно боржника.*

6. *Які дані мають бути в акті опису і арешту майна боржника?*

7. *Охарактеризуйте підстави та порядок отримання винагороди за зберігання майна боржника.*

8. *Як забезпечується зберігання особливо цінного майна боржника?*

9. *Як здійснюється оцінка майна, на яке встановлені ринкові ціни?*

10. *Що розуміється під ринковою вартістю об'єкта оцінки?*

11. *Назвіть істотні умови договору між оцінювачем майна і замовником.*

12. *Який зміст звіту спеціаліста по результатам оцінки майна боржника?*

13. *На яке майно боржника не може бути звернене стягнення?*

14. *Які особливості реалізації арештованого майна залежно від юридичного критерію класифікації речей?*

15. *Охарактеризуйте етапи примусової реалізації майна боржника.*

16. *Назвіть підстави для повернення майна боржнику, що перебувало на реалізації.*

17. *Який порядок звільнення майна боржника з -під арешту, зняття арешту?*

18. *Які товари не приймаються на прилюдні торги?*

19. *Який порядок проведення аукціону?*

20. *Назвіть особливості та порядок реалізації рухомого майна у виконавчому провадженні.*

21. *Назвіть особливості та порядок реалізації нерухомого майна у виконавчому провадженні.*

22. *Який порядок звернення стягнення на майно боржника, яке знаходиться в інших осіб?*

23. *Назвіть підстави для звернення стягнення на грошові кошти боржника.*

24. *Який процедурний порядок вилучення готівкових коштів?*

25. *В чому полягає особливість звернення стягнення на кошти боржника в іноземній валюті?*

26. *Які особливості має звернення стягнення на ювелірні вироби та дорогоцінне каміння?*

27. Охарактеризуйте процедуру звернення стягнення на будинок, квартиру, приміщення, земельну ділянку.

28. Які особливості звернення стягнення на заставлене майно?

29. Охарактеризуйте процедуру звернення стягнення на предмет іпотеки.

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

(законспектувати у зошиті для підготовки до семінарських занять)

1. Скласти проект постанови про арешт коштів боржника.
2. Скласти акт державного виконавця про реалізацію нерухомого майна.
3. Складіть алгоритм дій державного виконавця під час звернення стягнення на майно боржника.
4. Складіть порівняльну таблицю норм щодо порядку реалізації рухомого та нерухомого майна.

5. Вирішіть правові ситуації:

5.1. Титов згідно з рішенням суду зобов'язаний повернути Зайцеву взяті в борг гроші в сумі 2000 грн. Так як Титов добровільно не виконав рішення суду, державний виконавець описав майно, що належить боржникові, в рахунок погашення заборгованості. Під час опису з'ясувалося, що телевізор «Sony» належить не Титову, а його сусідові Сидоренко, який був переданий боржнику у тимчасове користування. Не реагуючи на вимоги Сидоренко, державний виконавець включив телевізор до акта опису, але зробив відмітку про заявлені претензії.

Дайте правову оцінку діям державного виконавця. Як Сидоренко може захистити свої права? Вкажіть порядок звернення стягнення на майно боржника.

5.2. Вилучені у боржника ювелірні вироби із золота та срібла державний виконавець здав в комісійний магазин для реалізації. Гроші в сумі 800 грн., виявлені у боржника, державний виконавець залишив у себе в сейфі, щоб надалі погасити витрати по виконанню, а також повернути стягувачу відповідну суму за рішенням суду. Цінні папери здав на зберігання в Ощадбанк.

Дайте оцінку діям державного виконавця. Вкажіть порядок реалізації цінностей.

5.3. На підставі вироку суду про конфіскацію майна був проведений опис майна Котова, засудженого до п'яти років позбавлення волі. На дії державного виконавця поступила скарга Титова, який вимагав не реалізовувати описане майно, тому що з Котовим був укладений договір купівлі-продажу телевізора, відеомагнітофона, і ці речі, будучи його особистою власністю, тимчасово перебували у боржника.

Вкажіть порядок конфіскації майна боржника по виконавчому документу. Чи будуть задоволені вимоги Титова?

5.4. За рішенням суду виконавець повинен вилучити у боржника і передати стягувачу майно, але виконати дане рішення не представилося можливим, тому що цього майна не виявилось у боржника.

Як вирішити дану ситуацію?

5.5. Виконавець на підставі рішення суду з'явився до боржника з метою провести опис майна, яке знаходилося у нього в гаражі. Боржник у грубій формі відмовив державному виконавцю у здійсненні виконавчих дій, аргументуючи це тим, що гараж є його власністю, і ніхто не має право входити до нього без дозволу.

Дайте правовий аналіз даної ситуації, посилаючись на закон.

5.6. Виконавець направив виконавчий лист про стягнення з Вербицького 2700 грн. на користь Гартенко для виконання за місцем роботи боржника. Стягувач звернувся до суду зі скаргою на дії державного виконавця. Він не згоден з тим, що державний виконавець направив виконавчий лист для виконання на роботу, тому що заробіток у боржника дуже малий, до того ж непостійний.

Визначте правомірність дій виконавця. Назвіть умови звернення стягнення на заробітну плату боржника. Вкажіть розмір утримання із заробітної плати .

5.7. На підставі виконавчого документа виконавець у триденний строк виніс постанову про відкриття виконавчого провадження. Боржник отримав цю постанову, але в добровільному порядку рішення не виконав. У зв'язку з чим, виконавець стягнув з нього виконавчий збір і направив документ для виконання за місцем роботи боржника.

Дайте правову оцінку діям виконавця в даній ситуації.

5.8. При виконанні рішення суду у справі про передачу дитини на виховання у дитячий будинок боржник вчинив опір виконавцю .

Назвіть заходи впливу до боржника в даному випадку.

5.9. По поверненні зі службового відрядження Ізотов Н.Я. дізнався, що за рішенням суду він виселений з квартири без надання іншого жилого приміщення. Вважаючи, що виселення проводилося з порушенням закону, він звернувся до суду зі скаргою на дії виконавця. Він вказав , що виселення було здійснено в його відсутність, про час виселення йому не повідомили, речі, що належать йому, були здані на зберігання сусідові по квартирі. Крім того, до акта опису не були внесені золотий годинник, залишені ним у квартирі.

Вкажіть, які дії має вчинити виконавець при виселенні боржника .

5.10. За рішенням суду Черних повинен виселитися з квартири, яка належить на праві приватної власності Грачової. Боржник звернувся до виконавця з проханням тимчасово його не виселяти, так як він хворий, крім того, йому необхідний час для набуття іншого житла. У свою чергу Грачова вимагала негайно виселити Черних, тому що домовилася з покупцем про продаж квартири .

Чи правомірні вимоги боржника і стягувача? Назвіть, які дії має вчинити виконавець у даній ситуації .

5.11. Стягувач звернувся до виконавця про прийняття відповідних заходів до боржника, яка не виконує рішення суду про примусовий обмін житлової площі в добровільному порядку. Від запропонованих стягувачем варіантів обміну квартири боржник постійно відмовляється, оскільки жоден варіант йому не подобається, а сам він не бажає займатися обміном.

Вкажіть, як повинен вчинити виконавець у даному випадку?

6. ТЕРМІНОЛОГІЧНЕ ЗАВДАННЯ (законспектувати у зошиті для підготовки до семінарських занять):

- Аліменти –
- Арешт майна боржника –
- Виконавчий секвестр –
- Вилучення майна боржника –
- Відібрання дитини –
- Допомога на лікування –
- Допомога на поховання –
- Заробітна плата –
- Опис майна боржника –
- Примусова реалізація майна боржника –

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 8

Тема: Особливості виконання рішень стосовно іноземців, осіб без громадянства та іноземних юридичних осіб (2 год.)

Методичні рекомендації для підготовки до семінарського заняття

Студенти повинні знати, що під час виконання рішень стосовно іноземців, осіб без громадянства та іноземних юридичних осіб, які відповідно проживають (перебувають) чи зареєстровані на території України або мають на території України власне майно, яким володіють самостійно або разом з іншими особами, застосовуються положення цього Закону.

У разі невиконання зазначеними в частині першій цієї статті особами рішень виконавець звертається до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері міграції, органів охорони державного кордону з поданням про заборону в'їзду в Україну чи видворення за межі України таких осіб відповідно до Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства».

План семінару:

1. Проведення за участю іноземних осіб.
2. Виконання рішень стосовно іноземців, осіб без громадянства та іноземних юридичних осіб.
3. Виконання рішень іноземних судів.

Тематика повідомлень і рефератів

1. Загальний порядок визнання та виконання іноземних судових рішень в Україні.
2. Підготовка та розгляд справ про визнання та звернення до виконання іноземних судових рішень в Україні.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

(будуть використовуватися у ході семінарського заняття під час опитування студентів)

1. Які особливості здійснення виконавчих дій щодо іноземного елемента:
 - а) якщо у виконавчому провадженні іноземний громадянин бере участь як стягувач, а боржником виступає громадянин України?
 - б) якщо у виконавчому провадженні іноземний громадянин виступає як боржник?
 - в) якщо майно іноземця знаходиться як на за кордоном, так і на території України?
 - г) у разі подвійного громадянства боржника?
2. Які умови, процедура та можливі підстави для відмови у визнанні та виконанні рішень іноземних судів на території України?
3. Який процесуальний порядок визнання та виконання рішень іноземних судів і арбітражів на території України?
4. Які відомості має містити клопотання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду?
5. В який строк може бути пред'явлено до примусового виконання в Україні рішення іноземного суду?

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

(законспектувати у зошиті для підготовки до семінарських занять)

1. Підготуйте презентацію (основні тези, наукові підходи, законодавчі позиції) з теми семінару.
2. Складіть алгоритм дій державного виконавця під час виконання рішення іноземного суду.
3. **ТЕРМІНОЛОГІЧНЕ ЗАВДАННЯ** (законспектувати у зошиті для підготовки до семінарських занять):
 - Іноземець –
 - Іноземна юридична особа –

Міжнародні договори України –
Особа без громадянства –
Рішення іноземних судів –

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 9

Тема: Захист прав учасників виконавчого провадження при здійсненні виконавчих дій (2 год.)

Методичні рекомендації для підготовки до семінарського заняття

Студенти повинні знати, що рішення, дії чи бездіяльність виконавця та посадових осіб органів державної виконавчої служби щодо виконання судового рішення можуть бути оскаржені сторонами, іншими учасниками та особами до суду, який видав виконавчий документ, у порядку, передбаченому законом.

Рішення, дії чи бездіяльність виконавця та посадових осіб органів державної виконавчої служби щодо виконання рішень інших органів (посадових осіб), у тому числі постанов державного виконавця про стягнення виконавчого збору, постанов приватного виконавця про стягнення основної винагороди, витрат виконавчого провадження та штрафів, можуть бути оскаржені сторонами, іншими учасниками та особами до відповідного адміністративного суду в порядку, передбаченому законом.

Рішення, дії або бездіяльність державного виконавця також можуть бути оскаржені стягувачем та іншими учасниками виконавчого провадження (крім боржника) до начальника відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець. Рішення, дії та бездіяльність начальника відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, можуть бути оскаржені до керівника органу державної виконавчої служби вищого рівня.

Начальник відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, при здійсненні контролю за рішеннями, діями державного виконавця під час виконання рішень має право у разі, якщо вони суперечать вимогам закону, своєю постановою скасувати постанову або інший процесуальний документ (або їх частину), винесені у виконавчому провадженні державним виконавцем, зобов'язати державного виконавця провести виконавчі дії в порядку, встановленому Законом «Про виконавче провадження».

План семінару:

1. Поняття та значення гарантій прав учасників виконавчого провадження.
2. Оскарження рішень, дій або бездіяльності виконавців та посадових осіб органів державної виконавчої служби.
3. Скарга у виконавчому провадженні.
4. Відповідальність за невиконання рішення, що зобов'язує боржника вчинити певні дії, та рішення про поновлення на роботі.

Тематика повідомлень і рефератів

1. Особливості застосування цивільно-правової відповідальності до учасників виконавчого провадження.
2. Притягнення до кримінальної відповідальності учасників виконавчого провадження.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

(будуть використовуватися у ході семінарського заняття під час опитування студентів)

1. Які гарантії прав громадян і юридичних осіб у виконавчому провадженні?
2. Охарактеризуйте поняття «виконавча процедура» у виконавчому провадженні.
3. В чому полягає суть цивільної виконавчої відповідальності?
4. Які підстави для цивільно-правової відповідальності у виконавчому провадженні?
5. Хто є належним відповідачем за позовами про відшкодування збитків, заподіяних діями державним виконавцем?
6. Що включає в себе поняття відшкодування матеріальних збитків, завданих у виконавчому провадженні?
7. Що включає в себе поняття відшкодування моральної шкоди, заподіяної у виконавчому провадженні?
8. Який порядок адміністративного стягнення на державного виконавця?
9. Що забороняється державному виконавцю при виконанні ним службових обов'язків?
10. Які особливості кримінальної відповідальності за порушення законодавства про виконавче провадження?

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

(законспектувати у зошиті для підготовки до семінарських занять)

1. Підготуйте презентацію (основні тези, наукові підходи, законодавчі позиції) з теми семінару.
2. Складіть алгоритм дій державного виконавця під час виконання рішення іноземного суду.
3. На підставі рішення суду за виконавчим листом виконавець здійснив виселення боржника в його відсутність. При цьому описане майно без його оцінки було передано на зберігання особі, яку було призначено зберігачем майна.
Боржник звернувся до суду зі скаргою на неправомірність дій виконавця.
Висловіть свої судження щодо даної ситуації. Відповідь мотивуйте посиланням на закон.

4. ТЕРМІНОЛОГІЧНЕ ЗАВДАННЯ (законспектувати у зошиті для підготовки до семінарських занять):

- Іноземець –
- Іноземна юридична особа –
- Міжнародні договори України –
- Особа без громадянства –
- Рішення іноземних судів –

**Методичні вказівки
щодо організації самостійної роботи студентів 3- го курсу денної форми навчання**

Тема 1. Загальна характеристика виконавчого провадження (6 год.)

Питання для самостійного вивчення:

1. Історія становлення і розвитку законодавства про виконавче провадження в Україні та в зарубіжних країнах.
2. Трансформація органів примусового виконання рішень в Україні.
3. Джерела виконавчого провадження: поняття, класифікація та види.

Термінологічне завдання (законспектувати у зошиті для підготовки до семінарських занять):

Виконавча процесуальна форма –
Виконавчі правовідносини –
Джерела виконавчого провадження –
Метод правового регулювання –
Правосуддя –
Предмет правового регулювання –
Судочинство –

Додаткова література:

1. Городецька Ю. С. Виконавче провадження як засіб примусу : проблеми та шляхи вдосконалення / Ю. С. Городецька // Державне управління. – 2016. – Випуск 255. – Том 267. – С. 39–44.
2. Гук Б. Історико-правові передумови створення та розвитку Державної виконавчої служби України / Б. Гук // Публічне право. – 2012. – № 3 (7). – С. 205–211.
3. Калінін Р. С. Про місце виконавчого провадження у системі права України / Р. С. Калінін // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія Юриспруденція. – 2014. – № 9-1. – С. 73–76.
4. Мальський М. М. Принципи транснаціонального виконавчого процесу / М. М. Мальський // Актуальні проблеми держави і права. – 2014. – Випуск 72. – С. 188–195.
5. Мальський М. М. Джерела транснаціонального виконавчого процесу / М. М. Мальський // Актуальні питання публічного та приватного права. – 2015. – № 3 (11). – С. 91–96.
6. Мальський М. М. Основні підстави невиконання судових рішень та інших актів, що підлягають примусовому виконанню в транснаціональному виконавчому процесі / М. М. Мальський // Альманах міжнародного права. – 2014. – Випуск 6. – С. 41–51.
7. Мальський М. М. Функції транснаціонального виконавчого процесу / М. М. Мальський // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. – 2014. – Випуск 27. – Том 1. – С. 159–164.
8. Науменко О. Історія виникнення та становлення інституту виконавчого провадження / О. Науменко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія Юридичні науки. – 2007. – № 77-78. – С. 49–53.
9. Фурса С. Міжгалузеві зв'язки виконавчого провадження із господарським судочинством : проблеми науки, виконавчої та судової практики (у контексті необхідності виокремлення нової галузі правової науки – виконавчого процесу) / С. Фурса, О. Снідевич // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. – 2013. – № 2 (96). – С. 19–23.

Тема 2. Суб'єкти виконавчого провадження (6 год.)

Питання для самостійного вивчення:

1. Співучасть у виконавчому провадженні.
2. Правонаступництво у виконавчому провадженні.
3. Відводи державного виконавця, експерта, спеціаліста, перекладача.
4. Гарантії прав громадян та юридичних осіб у виконавчому провадженні, контроль та перевірка виконавчого провадження.
5. Взаємодія органів державної виконавчої служби з іншими органами державної влади та посадовими особами під час вчинення виконавчих дій.
6. Правовий статус державних виконавців.
7. Вимоги, що пред'являються до державних виконавців. Порядок призначення і звільнення державних виконавців.
8. Контроль за діяльністю державних виконавців. Відповідальність державних виконавців. Заохочення за успіхи в роботі.
9. Оскарження дій або бездіяльності державних виконавців.
10. Правовий захист державних виконавців.
11. Соціально-побутове забезпечення державних виконавців.
12. Державне страхування та відшкодування шкоди у разі смерті або каліцтва державного виконавця.
13. Оплата праці державних виконавців.
14. Фінансування і матеріальне забезпечення діяльності державних виконавців.

Термінологічне завдання (законспектувати у зошиті для підготовки до семінарських занять):

- Правонаступництво у виконавчому провадженні –
- Співучасть у виконавчому провадженні –
- Суб'єкти виконавчих правовідносин –
- Суб'єкти виконавчого процесу –

Додаткова література:

1. Белікова С. О. Участь прокурора у виконавчому провадженні : навчальний посібник / С. О. Белікова, О. В. Драган. – К. : Національна академія прокуратури України, 2016. – 142 с.
2. Бичкова С. С. Правонаступництво у виконавчому провадженні / С. С. Бичкова // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія Юриспруденція. – 2013. – № 6-2. – Том 2. – С. 5–8.
3. Вінциславська М. В. Поняті та їх роль у виконавчому провадженні / М. В. Вінциславська // Держава і право. Юридичні і політичні науки. – 2013. – Вип. 59. – С. 298-302.
4. Вінциславська М. В. Суб'єкти виконавчого процесу та їх класифікації : проблемні питання / М. В. Вінциславська // Вісник Вищої ради юстиції. – 2012. – № 3 (11). – С. 7–16.
5. Драган О. Правовий статус прокурора у виконавчому провадженні / О. Драган // Науковий Часопис Національної академії прокуратури України. – 2017. – № 1. – С. 82–88.
6. Марченко М. Становлення приватного виконавця в Україні / М. Марченко // Підприємництво, господарство і право. – 2016. – № 4. – С. 25–29.
7. Ляшенко Р. Проблемні питання правонаступництва у виконавчому процесі : теорія, практика та законодавча регламентація / Р. Ляшенко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. – 2012. – № 93. – С. 102–104.

Тема 3. Виконавчі документи (6 год.)

Питання для самостійного вивчення:

1. Ієрархічна система рішень, що підлягають примусовому виконанню.
2. Особливості виконання ухвал судів щодо забезпечення позовів, судових наказів.
3. Рішення недержавних органів, що підлягають виконанню державною виконавчою службою.

Термінологічне завдання (законспектувати у зошиті для підготовки до семінарських занять):

- Виконавчий напис нотаріуса –
- Мирова угода –
- Рішення третейського суду –
- Судове рішення –

Додаткова література:

1. Верхотуров О. О. Поняття та сутність рішення суду, яке підлягає примусовому виконанню / О. О. Верхотуров // Митна справа. – 2015. – № 2 (98). – Частина 2. – Книга 2. – С. 229–234.
2. Ляшенко Р. О. Судове рішення та виконавчий лист як виконавчі документи : їх співвідношення та проблеми виконання / Р. О. Ляшенко // Наукові записки Інститут законодавства Верховної Ради України. – 2012. – № 4. – С. 83–86.
3. Перунова О. М. Виконавчі документи, які видаються судом в процесі виконання судових рішень / О. М. Перунова // Юридичний науковий електронний журнал. – 2015. – № 2. – С. 81–85 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://lsej.org.ua/2_2015/22.pdf.
4. Притика Ю. Проблеми виконання рішень третейських судів / Ю. Притика // Юридична газета. – 2005. – № 7 (43).
5. Прокопенко В. Виконання рішень міжнародних арбітражів в Україні / В. Прокопенко // Юридична газета. – 2008. – № 51-52 (184).

Тема 4. Підвідомчість виконавчих проваджень (6 год.)

Питання для самостійного вивчення:

1. Поняття та види підвідомчості у виконавчому провадженні.
2. Зміна підвідомчості виконавчого провадження.
3. Порядок передачі матеріалів виконавчого провадження з одного органу державної виконавчої служби до іншого або виконавчої групи, від одного державного виконавця до іншого.
4. Виконання рішень іншими органами та установами.

Термінологічне завдання (законспектувати у зошиті для підготовки до семінарських занять):

- Банк –
- Виконавча група –
- Органи доходів і зборів –
- Органи примусового виконання –
- Підвідомчість –
- Примусове виконання рішень –
- Фінансова установа –

Тема 5. Стадії виконавчого провадження (6 год.)

Питання для самостійного вивчення:

1. Рішення та ухвали, які підлягають негайному виконанню.
2. Місце виконання рішення та час проведення виконавчих дій.
3. Роз'яснення рішень, виконавчих документів, що підлягають примусовому виконанню.
4. Розшук боржника, його майна.
5. Розшук дитини за виконавчим документом про відібрання дитини.
6. Повернення виконавчого документа стягувачу.
7. Повернення виконавчого документа до суду, який його видав.
8. Наслідки закінчення виконавчого провадження, повернення виконавчого документа.
9. Відновлення виконавчого провадження.

Термінологічне завдання (законспектувати у зошиті для підготовки до семінарських занять):

- Відновлення виконавчого провадження –
- Місце виконання рішення –
- Розшук боржника –
- Розшук дитини –
- Розшук майна –
- Час проведення виконавчих дій –

Додаткова література:

1. Белкін М. Стягнення виконавчого збору: вимоги законодавства і судова практика / М. Белкін, Ю. Белкіна // Юридичний журнал. – 2009. – № 2. – С. 114–116.
2. Вєрба О. Вирішення судом питань, пов'язаних із настанням обставин, які ускладнюють або унеможливають виконання рішення / О. Вєрба // Вісник Львівського університету. - 2009. - Вип. 49. - С. 106 - 117.
3. Макушев П. В. До питання умов та порядку здійснення виконавчого провадження / П. В. Макушев // Юридичний науковий електронний журнал. – 2015. – № 1. – С. 122–126 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://lsej.org.ua/1_2015/32.pdf.
4. Фурса С. Я. Поновлення пропущеного строку для пред'явлення наказу до виконання : деякі проблемні аспекти / С. Я. Фурса, Н. А. Сергієнко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2012. – Випуск 19. – Том 2. – С. 206–209.

Тема 6. Заходи примусового виконання рішень (6 год.)

Питання для самостійного вивчення:

1. Вилучення в боржника і передача стягувачу предметів, зазначених у рішенні.
2. Заборона боржнику розпоряджатися та/або користуватися майном, яке належить йому на праві власності, у тому числі коштами, або встановлення боржнику обов'язку користуватися таким майном на умовах, визначених виконавцем.

Термінологічне завдання (законспектувати у зошиті для підготовки до семінарських занять):

- Астрент –
- Вилучення у боржника і передача стягувачеві предметів, зазначених у рішенні –
- Заборона боржнику користуватися майном, яке належить йому на праві власності –
- Заборона боржнику розпоряджатися майном, яке належить йому на праві власності –

Додаткова література:

1. Боднар І. В. Особливості вилучення у боржника і передача стягувачеві певних предметів, зазначених у рішенні / І. В. Боднар // Цивілістична процесуальна думка. – 2015. – № 1. – С. 57–60.
2. Городецька Ю. С. Виконавче провадження як засіб примусу : проблеми та шляхи вдосконалення / Ю. С. Городецька // Державне управління. – 2016. – Випуск 255. – Том 267. – С. 39–44.
3. Загорулько Є. О. Сутність, ознаки й правове регулювання заходів адміністративного примусу у виконавчому провадженні / Є. О. Загорулько // Науковий вісник публічного та приватного права. – 2016. – Випуск 6. – Том 1. – С. 204–206.
4. Корнейчук С. П. Загальні та спеціальні заходи адміністративного примусу в діяльності державної виконавчої служби України / С. П. Корнейчук // Порівняльно-аналітичне право. – 2014. – № 1. – С. 171–173.
5. Кравченко І. І. Актуальні питання звернення стягнення на майно боржника як примусового заходу виконання рішення / І. І. Кравченко, А. В. Кравченко // Адвокат. – 2013. – № 10. – С. 40–44.

Тема 7. Фінансування та розподіл стягнутих з боржника грошових сум (6 год.)

Питання для самостійного вивчення:

1. Черговість задоволення вимог стягувачів у разі недостатності стягнутої суми для задоволення вимог стягувачів.
2. Порядок виплати стягнутих грошових сум.

Термінологічне завдання (законспектувати у зошиті для підготовки до семінарських занять):

- Винагорода приватного виконавця –
- Державний бюджет України –
- Рахунок органу ДВС –
- Рахунок приватного виконавця –

Додаткова література:

1. Бадалова О. С. Шляхи реалізації діяльності державної виконавчої служби України в короткостроковій перспективі / О. С. Бадалова // Державне управління. – 2014. – Випуск 237. – Том 249. – С. 13–20.
2. Зозуля І. В. Правове забезпечення статусу суб'єктів виконавчого провадження у сфері примусового виконання судових рішень і рішень інших органів та установ / І. В. Зозуля // Право і суспільство. – 2017. – № 1. – С. 148–153.
3. Марченко М. Г. Новації виконавчого провадження в Україні / М. Г. Марченко, Є. В. Шматко // Молодий вчений. – 2016. – № 4 (31). – С. – 624–628.

Тема 8. Особливості здійснення окремих виконавчих дій (6 год.)

Питання для самостійного вивчення:

1. Звернення стягнення на майно боржника, що перебуває в інших осіб.

2. Порядок виявлення дебіторської заборгованості – юридичної особи, фізичної особи – підприємця.
3. Майно на яке може бути звернено стягнення.
4. Арешт і вилучення майна (коштів) боржника.
5. Визначення вартості майна боржника.
6. Оцінка майна боржника.
7. Зберігання майна, на яке накладено арешт.
8. Особливості зняття арешту з майна.
9. Передача стягувачу предметів, зазначених у виконавчому документі.
10. Реалізація майна, на яке звернено стягнення.
11. Виконання рішення про конфіскацію майна.
12. Звернення стягнення на заробітну плату, пенсію, стипендію та інші доходи боржника.
13. Виконання рішення про виселення боржника.
14. Виконання рішення про вселення стягувача.

Термінологічне завдання (законспектувати у зошиті для підготовки до семінарських занять):

- Виселення боржника –
- Вселення стягувача –
- Звернення стягнення на заставлене майно боржника –
- Звернення стягнення на майно боржника –
- Інші доходи боржника –
- Одноразова грошова допомога –
- Пенсія –
- Стипендія –

Додаткова література:

1. Дерій О. О. Процедура виконання рішень з стягнення аліментів і заборгованості по них у примусовому порядку / О. О. Дерій // Вісник Вищої ради юстиції. – 2012. – № 3 (11). – С. 30–39 квітня [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.vru.gov.ua/content/article/visnik11_031.pdf.
2. Кравченко І. І. Проблеми звернення стягнення на однокімнатну квартиру боржника: виконавча та судова практика / І. І. Кравченко // Часопис Київського університету права. – 2013. – № 4. – С. 210-214.
3. Кравченко І. І. Актуальні питання звернення стягнення на майно боржника як примусового заходу виконання рішення / І. І. Кравченко, А. В. Кравченко // Адвокат. – 2013. – № 10. – С. 40-44.
4. Кравченко І. І. Особливості звернення стягнення на однокімнатну квартиру боржника як примусовий захід виконання рішення у виконавчому процесі / І. І. Кравченко, А. В. Кравченко // Адвокат. – 2014. – № 2. – С. 45-48.
5. Кравченко І. І. Реалізація арештованого майна через електронні торги у виконавчому процесі України / І. І. Кравченко // Часопис Київського університету права. – 2015. – № 1. – С. 176-178.
6. Кравченко И. И. Особенности обращения взыскания на результаты интеллектуальной деятельности в исполнительном процессе: опыт Российской Федерации и возможность его применения в Украине / И. И. Кравченко // *Leges et Viata*. – 2014. – С. 81-85.
7. Овдієнко А. Арешт у виконавчому провадженні / А. Овдієнко // Юридична газета. – 2016. – 18 квітня [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://yur-gazeta.com/publications/practice/vikonavche-provazhennya/aresht-u-vikonavchomu-provazhenni.html>.

Тема 9. Особливості виконання рішень стосовно іноземців, осіб без громадянства та іноземних юридичних осіб (6 год.)

Питання для самостійного вивчення:

1. Визнання та звернення до виконання рішення іноземного суду, що підлягає примусовому виконанню.
2. Особливості визнання рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню.

Термінологічне завдання (законспектувати у зошиті для підготовки до семінарських занять):

Визнання рішення іноземного суду –
Орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері міграції –
Орган охорони державного кордону –
Принцип взаємності –

Додаткова література:

1. Глушкова Д. Г. Підстави виконання рішень українських судів щодо нерезидентів України / Д. Г. Глушкова // Форум права. – 2011. – № 2. – С. 166–172.
2. Михальська Н. Виконання рішень іноземних судів в Україні бути? Про деякі аспекти судової практики у справах про виконання рішень іноземних судів в Україні / Н. Михальська [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://yurysty.org/download/library/7/8309684.pdf>.
3. Підгородинська А.В. Інститут визнання та виконання іноземних судових рішень у кримінальних справах / А.В. Підгородинська // Часопис Академії адвокатури України. – 2009. – № 3 (4). – [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/Chaau/2009-3/09pavrks.pdf>.
4. Підгородинська А.В. Визнання та виконання іноземних судових рішень в кримінальних справах: актуальні питання / А.В. Підгородинська // І Всеукр. наук. читання з кримінальної юстиції пам'яті проф. В.П. Колмакова : зб. тез наук. робіт (м. Одеса, 16-17 квітня 2010 р.). – О. : Фенікс, 2010. – С. 191–193.

Тема 10. Захист прав учасників виконавчого провадження при здійсненні виконавчих дій (6 год.)

Питання для самостійного вивчення:

1. Судовий контроль за виконанням судових рішень.
2. Відповідальність за невиконання законних вимог виконавця та порушення вимог законодавства про виконавче провадження.

Термінологічне завдання (законспектувати у зошиті для підготовки до семінарських занять):

Виконавча процедура –
Керівник вищого органу ДВС –
Контроль у виконавчому провадженні –

Нагляд у виконавчому провадженні –
Начальник відділу ДВС –
Поворот виконання –
Посадові особи органів ДВС –
Судовий контроль –
Юридична відповідальність –
Юрисдикційний захист у виконавчому провадженні –

Додаткова література:

1. Грабильнікова О. А. Перспективи удосконалення механізму захисту прав сторін виконавчого провадження / О. А. Грабильнікова // Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. – 2017. – Ч. 2. – С. 52–55 [Електронний ресурс]. –Режим доступу : http://apnl.dnu.in.ua/tom_2_2017/15.pdf.
2. Дзисюк Я. М. Деякі особливості оскарження рішень, дій або бездіяльності державної виконавчої служби / Я. М. Дзисюк // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. – 2015. – Випуск 30. – Том 2. – С. 32–36.
3. Дзисюк Я. М. Історичний розвиток проваджень у справах з приводу рішень, дій або бездіяльності державної виконавчої служби / Я. М. Дзисюк // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія Юриспруденція. – 2014. – № 8. – С. 81–83.
4. Забродіна О. В. Проблемні питання правозахисної функції виконавчого провадження / О. В. Забродіна // Порівняльно-аналітичне право. – 2015. – № 1. – С. 75–77 [Електронний ресурс]. –Режим доступу : http://www.pap.in.ua/1_2015/22.pdf.

5. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Індивідуальні завдання у формі *реферату* готуються студентом на обрану викладачем тематику, Студент повинен опрацювати визначену викладачем літературу та нормативно-правові акти. Реферат повинен містити не менше 10 друкованих аркушів, розкривати визначене викладачем актуальне питання теми, складатися із плану, вступу, висновків та містити перелік використаних джерел. У змісті реферату обов'язково мають бути посилання на використані джерела.

Підготовка та оформлення *схем, таблиць* до запропонованих викладачем тем має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання.

Складання *тестових завдань* (не менше 20 тестів) до запропонованих викладачем тем має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання.

Нижче наводиться орієнтовний перелік індивідуальних завдань (рефератів) та пропонуються теми наукових статей для реферування. Тематику наукових робіт студент узгоджує з викладачем самостійно.

Студенту (за погодження із викладачем) надається можливість виконати індивідуальне завдання (реферат або наукову роботу) за самостійно сформульованою ним темою.

І. Теми рефератів

(оцінюється максимально в 5 балів):

1. Місце виконавчого провадження в системі галузей права: теоретико-правовий аналіз.
2. Проблеми організації діяльності державної виконавчої служби.
3. Реформування органів державної виконавчої служби.
4. Правовий статус державних виконавців.
5. Відповідальність державних виконавців.
6. Представництво сторін у виконавчому провадженні.
7. Відповідальність за порушення законодавства про виконавче провадження.
8. Участь експерта та спеціаліста у виконавчому провадженні.
9. Суб'єкти виконавчого провадження: теоретико-правовий аналіз.
10. Організаційно-правові аспекти участі прокурора у виконавчому провадженні.
11. Повноваження суду та інших органів у виконавчому провадженні за законодавством України.
12. Специфіка виконання постанов судів в адміністративних справах.
13. Проблемні питання виконання рішень третейських судів.
14. Особливості визнання та виконання рішень іноземних судів в Україні.
15. Виконання рішень міжнародних арбітражів в Україні.
16. Юридична природа виконавчого документа.
17. Проблемні питання віднесення до виконавчих документів ухвал судів.
18. Особливості укладення мирової угоди в ході виконавчого провадження.
19. Підстави для відкриття виконавчого провадження.
20. Поворот виконання як цивільна процесуальна гарантія захисту майнових прав відповідача.
21. Підвідомчість виконавчих проваджень.
22. Юридична природа виконавчого збору.
23. Право боржника на визначення першочерговості звернення стягнення на предмети (види майна).

24. Процедура проведення оцінки майна суб'єктом оціночної діяльності - суб'єктом господарювання.
25. Особливості звернення стягнення на земельну ділянку.
26. Проблемні питання звернення стягнення на самовільно побудований об'єкт нерухомості.
27. Оцінка та примусова реалізація майна боржника: практичні проблеми та рекомендації.
28. Відрахування із заробітної плати (заробітку), пенсії, стипендії боржника.
29. Особливості звернення стягнення на допомогу з державного соціального страхування.
30. Виконання виконавчих документів про стягнення аліментів.
31. Проблемні питання звернення стягнення на майно фізичної особи - підприємця.
32. Виконання рішення про відібрання дитини.
33. Виконання рішення у житлових спорах.
34. Відповідальність боржника у виконавчому провадженні при виконанні рішень немайнового характеру.

II. Підготовка а оформлення схем, таблиць (оцінюється максимально в 5 балів):

1. Структура органів ДВС.
2. Засади виконавчого провадження.
3. Класифікація та види джерел виконавчого провадження.
4. Суб'єкти виконавчого провадження. Учасники виконавчого провадження.
5. Форми судового контролю в процесі виконавчого провадження.
6. Взаємодія органів ДВС з іншими державними органами.
7. Умови участі прокурора у виконавчому провадженні.
8. Ієрархічна структура виконавчих документів.
9. Закони, в яких визначені виконавчими інші документи, ніж ті, що передбачені ЗУ «Про виконавче провадження».
10. Підстави для виконання і виконавчі документи.
11. Порядок отримання стягувачем виконавчих документів.
12. Вимоги до виконавчих документів, які визначені в інших, окрім ЗУ «Про виконавче провадження», нормативно-правових актах.
13. Види підвідомчості у виконавчому провадженні.
14. Підстави для відкриття виконавчого провадження.
15. Етапи примусової реалізації майна боржника.
16. Черговість звернення стягнення на майно боржника
17. Порядок оскарження дій державного виконавця в адміністративному та судовому порядку.
18. Порядок та умови зняття арешту з майна боржника: державним виконавцем; начальником органу ДВС, в якому відкрито виконавче провадження; судом.
19. Процедура звернення стягнення на земельну ділянку.
20. Порядок стягнення аліментів.
21. Види відповідальності суб'єктів виконавчого провадження при виконанні судових рішень у немайнових спорах.
22. Порівняльна характеристика виконання рішення у майнових спорах та виконання рішення у немайнових спорах.
23. Заходи примусового виконання рішення.

III. Складання тестових завдань (оцінюється максимально в 5 балів):

- Тема 1. Загальна характеристика виконавчого провадження.
- Тема 2. Суб'єкти виконавчого провадження.
- Тема 3. Виконавчі документи.
- Тема 4. Підвідомчість виконавчих проваджень.
- Тема 5. Стадії виконавчого провадження
- Тема 6. Заходи примусового виконання рішень.
- Тема 7. Фінансування та розподіл стягнутих з боржника грошових сум.
- Тема 8. Особливості здійснення окремих виконавчих дій.
- Тема 9. Виконання рішень стосовно іноземців , осіб без громадянства та іноземних юридичних осіб.
- Тема 10. Захист прав при здійсненні виконавчих дій.

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ
для підготовки до здачі заліку з навчальної дисципліни
«ВИКОНАВЧЕ ПРОВАДЖЕННЯ»
для студентів III-го курсу денної форми навчання

1. Історія становлення і розвитку виконавчого провадження в Україні.
2. Поняття, зміст та значення виконавчого провадження.
3. Гарантії прав громадян та юридичних осіб у виконавчому провадженні.
4. Місце виконавчого провадження в системі галузей права.
5. Засади виконавчого провадження.
7. Правовий статус органів та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів.
8. Правовий статус приватних виконавців.
9. Роль суду у виконавчому провадженні.
8. Взаємодія судів та органів державної виконавчої служби при виконанні рішень.
9. Поняття, класифікація та види строків у виконавчому провадженні.
10. Правовий статус виконавців у виконавчому провадженні.
11. Права та обов'язки сторін у виконавчому провадженні.
12. Представництво сторін у виконавчому провадженні.
13. Правовий статус експерта у виконавчому провадженні.
14. Порядок, правовий статус та умови участі спеціаліста у виконавчому провадженні.
15. Правовий статус суб'єкта оціночної діяльності – суб'єкта господарювання у виконавчому провадженні.
16. Особливості правового статусу прокурора у виконавчому провадженні.
17. Порядок, правовий статус та умови участі перекладача у виконавчому провадженні.
18. Особливості залучення понять у виконавчому провадженні.
19. Відводи у виконавчому провадженні.
20. Місце виконання рішення та особливості підвідомчості виконавчих проваджень органам державної виконавчої служби.
21. Рішення, що підлягають примусовому виконанню. Виконавчі документи: поняття, види та вимоги.
22. Особливості виконання ухвал судів щодо забезпечення позовів.
23. Особливості виконання судових наказів.
24. Особливості виконання рішень Європейського суду з прав людини.
25. Правові акти несудових юрисдикційних органів (посадових осіб) як підстава виконавчого провадження.
26. Виконавчі написи нотаріусів як підстава виконавчого провадження.
27. Заходи примусового виконання рішень, їх види та зміст.
28. Стадії виконавчого провадження.
29. Початок примусового виконання рішення.
30. Виконавчий збір: поняття та особливості стягнення.
31. Відкладення проведення виконавчих дій. Відстрочка або розстрочка виконання, встановлення чи зміна способу і порядку виконання рішення.
32. Зупинення вчинення виконавчих дій: підстави та строки.
33. Повернення виконавчого документу стягувану та суду, який його видав.
34. Закінчення виконавчого провадження.
35. Особливості фінансування виконавчого провадження.
36. Розподіл стягнутих з боржника грошових сум та черговість задоволення вимог стягувачів.
37. Порядок виплати стягнутих грошових сум.

38. Порядок звернення стягнення на кошти та інше майно боржника. Черговість стягнення.
39. Особливості звернення стягнення на кошти боржника в іноземній валюті та виконання рішень під час обчислення боргу в іноземній валюті.
40. Звернення стягнення на об'єкти нерухомого майна фізичної особи.
41. Звернення стягнення на заставлене майно.
42. Особливості звернення стягнення на кошти та майно боржника – юридичної особи, фізичної особи – підприємця.
43. Звернення стягнення на майно боржника, що перебуває в інших осіб.
44. Майно, на яке не може бути звернено стягнення.
45. Арешт і вилучення майна (коштів) боржника.
46. Визначення вартості майна боржника. Оцінка майна боржника.
47. Зберігання майна, на яке накладено арешт.
48. Процедура та підстави зняття арешту з майна.
49. Реалізація майна, на яке звернено стягнення.
50. Порядок виконання рішень, за якими боржник зобов'язаний вчинити певні дії або утриматися від їх вчинення.
51. Виконання рішення про відібрання дитини.
52. Виконання рішень про поновлення на роботі.
53. Виконання рішення про виселення боржника.
54. Виконання рішення про вселення стягувача.
55. Особливості виконання рішення про конфіскацію майна.
56. Звернення стягнення на заробітну плату, пенсію, стипендію та інші доходи боржника: умови та розміри відрахувань, кошти на які не може бути звернено стягнення.
57. Порядок стягнення аліментів.
58. Порядок та особливості виконання рішень стосовно іноземців, осіб без громадянства та іноземних юридичних осіб.
59. Особливості оскарження рішень, дій або бездіяльності виконавців та посадових осіб органів державної виконавчої служби.
60. Відповідальність у виконавчому провадженні.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТА «ВИКОНАВЧЕ ПРОВАДЖЕННЯ»	4
СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ	9
ТЕМА 1. Загальна характеристика виконавчого провадження.....	9
ТЕМА 2. Суб'єкти виконавчого провадження.....	10
ТЕМА 3. Виконавчі документи.....	12
ТЕМА 4. Стадії виконавчого провадження.....	15
ТЕМА 5. Заходи примусового виконання рішень.....	17
ТЕМА 6. Фінансування та розподіл стягнутих з боржника грошових сум.....	18
ТЕМА 7. Особливості здійснення окремих виконавчих дій.....	19
ТЕМА 8. Особливості виконання рішень стосовно іноземців, осіб без громадянства та іноземних юридичних осіб.....	24
ТЕМА 9. Захист прав учасників виконавчого провадження при здійсненні виконавчих дій.....	25
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ 3- ГО КУРСУ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	28
ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	36
ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗДАЧІ ЗАЛІКУ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ВИКОНАВЧЕ ПРОВАДЖЕННЯ»	39